

راز

قربانی مقدس

نیل فلاناگان

این کتاب ترجمه ای است از :

THE EUCHARIST
NEAL FLANAGAN

1962, PAULIST PRESS

فهرست

۵	مقدمه
۶	پیشگویی های عهد قدیم درباره راز قربانی مقدس
۷	۱- خوراک و بره عید گذر
۸	۲- منّ
۹	۳- خون عهد
۱۱	۴- خیمه و معبد
۱۳	۵- ملک یصدق
۱۴	۶- تکثیر نانها
۱۶	تعلیم عهد جدید در رابطه با قربانی مقدس
۱۶	الف) انجیل یوحنا ی قدیس
۱۹	ب) شام آخر
۲۲	ج) رساله اول به قرنتیان
۲۶	۱- حضور واقعی مسیح در راز قربانی مقدس
۳۱	۲- راز قربانی مقدس و بدن سرّی مسیح
۳۵	۳- قربانی مقدس بعنوان یک ضیافت جمعی سؤالاتی برای بحث گروهی

پیشگویی‌های عهد قدیم درباره‌ راز قربانی مقدس

در اینجا بهتر است به صراحت بیان کنیم که اساس تعلیم قربانی مقدس برای نویسندگان قبل از مسیح «کاملاً ناشناخته» بود. حتی در الهامی‌ترین لحظات، هرگز تصور نمی‌کردند که خدا روزی دنیا را با تن و خون پسر تن گرفته خود خوراک دهد. تعلیم راز قربانی مقدس برای اولین بار بوسیله مسیح به شاگردانش داده شد. حتی برای شاگردان نیز این تعلیم، بیان شگفت‌آور رازی بود که از ابتدای دنیا مخفی مانده بود.

اگر این مطلب واقعیت داشته باشد، آیا در صحبت از عهد قدیم در رابطه با قربانی مقدس نکته‌ای وجود دارد؟ بله، وجود دارد. مطالعه طرح الهی برای آشکار نمودن حقیقت به انسان، روشن می‌سازد که خدا غالباً راهی برای درک حقایق جدید از طریق پیشگویی‌ها یا اشارات دورآماده می‌کند، قرن‌ها قبل از این که آن اصول تعلیمی شناخته شود. متخصصان این اولین پیشگویی‌ها را ادراک «نشانه‌ای» متون عهد قدیم می‌خوانند. معنی این گفته این است که قصد خدا از شخص، موضوع یا واقعه‌ای قدیمی، برجسته کردن تدریجی صفت یا ویژگی شخص، موضوع یا واقعه‌ای دیگر است تا آن را بعداً در صحنه دنیا به ظهور برساند.

بنابراین، روایت یونس اگر چه خود به روایت زندگی عیسی ربطی ندارد اما بوسیله خدا در نظر گرفته شده بود تا اشاره‌ای ابتدایی و کوچک به رستاخیز مسیح باشد که مقرر شده بود بعد از سه روز از قبر برخیزد. حال نوبت این سوال است که پیشگویی‌های منظم الهی درباره‌ قربانی

مقدمه

در میان تمام عطایای خدا، راز قربانی مقدس، حقیقت و نشانه سرّی محبت خداست. راز قربانی مقدس بزرگترین آنها و آنقدر عمیق است که هیچ راهی برای درک کامل آن میسر نیست. روش ما برای بررسی این موضوع، روشی بر طبق کتاب مقدس خواهد بود. سعی خواهیم کرد تا نظری اجمالی از تعلیم کتاب مقدس در این مورد با توجه به حضور رازگونه مسیح جلال یافته به خواننده ارائه دهیم.

در قسمت اول، بررسی ما بر اساس کتاب‌های عهد قدیم خواهد بود. آن کتاب‌ها چه اشارات و پیشگویی‌هایی درباره‌ راز قربانی مقدس به ما خواهند داد؟ اشاراتی که در زمان عیسی به ظهور می‌رسند. خدا از چه نشانه‌هایی در آن روزهای بسیار دور استفاده می‌کند تا هم فکری و پذیرش مکاشفه حضور رازگونه مسیح را مهیا سازد؟

قسمت دوم و اصلی کتاب با نوشته‌های عهد جدید ارتباط دارد. اناجیل از راز قربانی مقدس چه چیزهایی به ما می‌گویند؟ پولس قدیس چه چیزی به ما می‌آموزد؟ بررسی این‌ها موضوع تلاش ما خواهد بود. آن بانوی برگزیده که ابتدا جسم مقدس مسیح در او شکل گرفت ما را برای نیل به هدفمان کمک کند. همچنان که «آمین» (بر حسب سخن تو واقع شود) او، انسانیت عیسی را به دنیا آورد، «آمین» اش اکنون ما را به درک و ستایش عمیق‌تر این راز مافوق انسانی برساند.

روایت نجات در عهد قدیم، بره و خون نجات بخش آن قرار دارد. در ابتدای روایت نجات در عهد جدید، مسیح و خون نجات بخش او قرار دارد. در نتیجه یوحنا قدیس از مسیح به عنوان بره خدا (یو: ۱: ۲۹) سخن می گوید. پولس قدیس این مطلب را از همه نویسندگان روشن تر بیان می دارد وقتی می گوید: «گذر ما مسیح در راه ما ذبح شده است» (۱-قرن ۵: ۷). خون مسیح در امر نجات، جایگزین خون بره شده است. خوراک ما در قربانی مقدس جایگزین شام جشن گذر یهودی گردیده و قربانی خون نجات بخش مسیح، بره خدا را دوباره تازه می کند.

۲- منّا

فرار از مصر، به زودی یهودیان را درگیر مشکلات بزرگتری کرد. زندگی در مصر سخت بود اما زندگی در بیابان سخت تر بود. شکایت و ناله قوم بلندتر و روشن تر شد: «کاش که در زمین مصر به دست خداوند مرده بودیم وقتی که نزد دیگ های گوشت می نشستیم و نان را سیر می خوردیم». جواب خداوند چنین بود: «همانا من نان از آسمان برای شما بارانم.» این نان، منای صحرا بود، ماده ای شبیه نان که در خلال عبور یهودیان مهاجر به سرزمین موعود آن ها را تغذیه می کرد.

نویسندگان عهد جدید در حالی که ایمان مستحکم کلیسای اولیه را بیان می داشتند، در منّا یک پیشگویی از نان قربانی مقدس می دیدند. نانی که مانند منّا غذای مسافران بود. مسیحیان مسافری که از گناه آزاد می شدند و در راه سفر به سرزمین موعود آسمانی بودند. یوحنا قدیس

مقدس چه بودند؟ آنچه در پی می آید قابل توجه ترین پیشگویی ها به نظر می رسند که به ترتیب ظهور در کتاب مقدس، ارائه می شود.

۱- خوراک و بره عید گذر

در اینجا اگر کتاب مقدس در دست دارید لطفاً چند دقیقه را به خواندن فصل دوازدهم خروج، دومین کتاب در کتاب مقدس اختصاص بدهید. این صحنه در مصر و بعد از وقوع اولین بلاها به وقوع پیوست که برای آزاد کردن یهودیان از بندگی توسط فرعون کافی نبودند. سپس خدا بلای آخرین را اعلام می کند که فرعون را وادار خواهد ساخت تا «قوم مرا رها کن» را اجرا کند. نخست زاده خانواده های مصری کشته خواهند شد. از طرف دیگر به یهودیان گفته شد تا بره ای برای هر گروه کوچکی از قوم قربانی کنند تا خونس را بر سر در خانه هایشان بپاشند و آن را با نان فطیر و سبزیجات تلخ بخورند و در همان حال در آمادگی برای عزیمت از مصر، لباس هایشان را پوشیده اند. آنها این کار را کردند و خداوند هنگامی که جان نخست زادگان مصر را می گرفت از خانه های یهودیان گذر کرد (بنابراین جشن گذر) و فرزندان آنها را زنده گذاشت. مسیحیان اولیه شباهت بین جشن گذر یهودیان و آخرین کارهای زندگی مسیح را به سرعت مشاهده کردند، شباهتی که خدا خودش بوجود آورده بود. مسیح همچنین کار نجات از اسارت گناه را با یک خوراک یعنی شام قربانی مقدس همراه با شاگردانش مقدمه چینی کرد. این شام، خون او بود که ایشان را از مرگ گناه، نجات داده بود. در ابتدای

به خدا به عنوان خدای یگانه وفادار باشند و نسبت به شریعتی که به آنها داده شده بود مطیع بمانند. این شریعت الزاماً همان ده فرمان بود.

متن کوتاه زیر از خروج ۲۴:۳-۸ تصویر خدا و قوم یهود را در حال امضای عهد نشان می‌دهد، عهدی که بنا به گفته خلیلی‌ها، در خون بسته شد. «پس موسی آمده همه سخنان خداوند و همه این احکام را به قوم بازگفت و تمامی قوم به یک زبان در جواب گفتند همه سخنانی که خداوند گفته است به جا خواهیم آورد و موسی تمامی سخنان خداوند را نوشت و بامدادان برخاسته مذبحی در پای کوه و دوازده ستون موافق دوازده سبط اسرائیل بنا نهاد و بعضی از جوانان بنی اسرائیل را فرستاد و قربانی‌های سوختنی گذرانیدند و قربانی‌های سلامتی از گاووان برای خداوند ذبح کردند و موسی نصف خون را گرفته در لگن‌ها ریخت و نصف خون را بر مذبح پاشید و کتاب عهد را گرفته به سمع قوم خواند پس گفتند هر آنچه خداوند گفته است خواهیم کرد و گوش خواهیم گرفت» (خروج ۲۴:۳-۸).

خون عهد: این عبارت، بیانگر جدی‌ترین و رسمی‌ترین حالت امضای یک عهد است. خدا و قومش خویشاوند خونی شدند یعنی او، پدر و آنها، پسر. همچنان که از این متن عهد قدیم به متون انجیل در مورد شام آخر گذر می‌کنیم، فوراً متوجه می‌شویم که تقدیس و تبرک شراب تقریباً با همان کلماتی انجام می‌شود که در عهد قدیم انجام می‌شد. بنابراین در متی ۲۶:۲۸ چنین می‌خوانیم: «زیرا این است خون من در عهد جدید.» در رساله به عبرانیان از خون مسیح به عنوان عهد جدید صحبت می‌شود.

سخنان مسیح در مورد رابطه بین این دو نان را با بیانی روشن برای ما نوشته است: «من نان حیات هستم پدران شما در بیابان مناً را خوردند و مردند این نانی است که از آسمان نازل شد تا هر که از آن بخورد نمیرد من هستم آن نان زنده که از آسمان نازل شد. اگر کسی از این نان بخورد تا به ابد زنده خواهد ماند، نانی که من عطا می‌کنم جسم من است که آن را به جهت حیات جهان می‌بخشم.» (یو ۶:۴۸-۵۲).

یولس قدیس از من‌او راز قربانی مقدس به شیوه‌ای مشابه اما با صراحت کمتری سخن می‌گوید. در رساله اول به قرنتیان که درباره راز قربانی مقدس بسیار سخن می‌گوید، او بحث را با روایت غذای روحانی‌ای که اجداد یهودیان در صحرا خورده بودند، شروع می‌کند («۱-قرن بابهای ۱۰ و ۱۱»).

۳- خون عهد

معنی اصلی و اولیه کلمه «عهد» موافقت یا پیمان است. یهودیان در خلال سالهای طولانی و مشکل زندگی در صحرا وارد پیمانی با خدا شدند، پیمانی که بوسیله او پیشنهاد شد. به دلایلی که فقط برای اراده الهی شناخته شده است، خدا این گروه رانده شده از مصر را برگزید تا قومی تشکیل دهند، یعنی ملت و مذهبی که اختصاصاً از آن او بود. فقط یهودیان کاملیت مکاشفه آن دوره را داشتند، فقط آنها در وعده‌های او ذینفع اولیه بودند، فقط آنها وسیله نجات برای تما دنیا بودند. چنین بود عطایای الهی که به یهودیان داده شد. آنها نیز به نوبه خود وعده دادند تا

این بود که عهد جدی قوم با خدا را به آنها یادآوری کند. همان کتاب خروج که قبلاً ذکر کردیم به ما می‌گوید که وقتی موسی از ساختن چادر-خیمه فارغ شد صندوقچه را در آن گذاشت «ابر... چادر را پوشاند و جلال خداوند آنجا را پر کرد.» سه قرن بعد وقتی یهودیان هم یک ملت و هم یک پادشاهی شدند، سلیمان پسر داود، آن خیمه ساده را با معبدی آراسته جایگزین کرد. باز هم شکوه اصلی و عمده آن معبد، وجود صندوقچه در زیر سقف آن بود.

هم خیمه و هم معبد به همان دو دلیل اهمیت داشتند. خدا در آنجا به شیوه‌ای خاص حضور داشت، قدرت و رحمت و عدالت او در تخت طلائی (کرسی رحمت) قرار گرفته بود و صندوقچه را می‌پوشانید. همچنین به دلیل آن حضور، خیمه و معبد مرکز پرستش یهود بودند. در سه جشن بزرگ یهودیان در سال یعنی جشن گذر، پنطیکاست و جشن خیمه‌ها، زائران به سوی اورشلیم هجوم می‌آوردند تا عهد خود با خدا را شخصاً تازه کنند. ممکن است بپرسید که در اینجا اشاره به راز قربانی مقدس کجاست؟ وقتی مسیح به خودش به عنوان معبد جدید اشاره می‌کند. خودش برای ما صریحاً بیان نموده است: «عیسی در جواب ایشان گفت این قدس را خراب کنید که در سه روز آن را برپا خواهیم نمود آنگاه یهودیان گفتند در عرصه چهل و شش سال این قدس را بنا نموده اند آیا تو در سه روز آن را برپا می‌کنی.» (یو: ۱۹-۲۱).

چه بجاست گفته شود که جلال چادر-خیمه و معبد سلیمان با جلال بدن مربوط به قربانی مقدس مسیح جایگزین گشته است. این همان است که

مثلاً آیات زیر از عبرانیان را بخوانید:

«لیکن مسیح چون ظاهر شد تا رئیس کهنه نعمت‌های آینده باشد به خیمه بزرگتر و کاملتر و ناساخته شده بدست یعنی که از این خلقت نیست و نه به خون بزها و گوساله‌ها بلکه به خون خود یک مرتبه فقط به مکان اقدس داخل شد و فدیة ابدی را یافت زیرا هر گاه خون بزها و گاوان و خاکستر گوساله چون بر آلودگان پاشیده می‌شود تا به طهارت جسمی مقدس می‌سازد پس آیا چند مرتبه زیاده خون مسیح که به روح ازلی خویشان را بی‌عیب به خدا گذرانید ضمیر شما را از اعمال مرده طاهر نخواهد ساخت تا خدای زنده را خدمت نمایید؟ و از این جهت او واسطه عهد تازه‌ای است...» (عبر: ۹: ۱۱-۱۵).

بنابراین خون مسیح، عهد جدید بین خدا و کلیسا را بوجود می‌آورد. خون مسیح در قربانی عشای ربانی، تازه کننده و یادآور این عمل است. خونی که بوسیله موسی در حدود هزار و سیصد سال قبل از مسیح پاشیده شد اولین اشاره به تمام اینها و بنابراین نشانه‌ای از آن است.

۴ - خیمه و معبد

کلمه «خیمه» در ساده‌ترین و ابتدایی‌ترین معنی اش به مفهوم چادر است. در هنگام تشکیل عهد بین خدا و قوم یهود، چادری ساخته شد تا صندوقچه مشهور عهد را نگاهداری کند. صندوقچه، صندوقی چوبی ساده بود که لوح‌های ده فرمان و احتمالاً مقداری منّا و شاید عصای هارون را در آن نگهداری می‌کردند. حضور صریح و گویای این اشیای مادی در خدمت

مقدس باشد و احتمالاً منظور آن کاری است که در قربانی مقدس انجام می‌شود اما متون عهد جدید در باره این توازی احتمالی چیزی نمی‌گویند. رساله به عبرانیان، از این کاهن در رابطه با مسیح مکرراً یاد می‌کند اما فقط برای نشان دادن شباهت بین ویژگی‌های سلطنتی و سرچشمه اسرارآمیز آنها. (ملکیصدق یعنی پادشاه عدالت و راستی. سلیم شهر او یعنی سلامتی. نسبت او ناشناخته بود. رساله به عبرانیان چه جالب می‌گوید که مسیح کاهن اعظم ما به صورت مشابهی پادشاه عدالت و سلامتی است و اینکه سرچشمه او ابدی و اسرارآمیز است.) اگر نویسنده این رساله از ارزش سمبلیک هدایای ملکیصدق یعنی نان و شراب آگاه بوده باشد یقیناً آن را روایت می‌کرد. به هر حال، نویسندگان کلیسای اولیه این شباهت را درک می‌کردند و به این منظور، حقیقتی را که برای کلیسای اولیه آشنا و کاملاً درک شده بود، برای ما نوشتند.

۶- تکثیر نانها

موضوع دیگری که به راز نان و جام اشاره می‌کند به عنوان پلی بین پیشگویی‌های عهد قدیم درباره قربانی مقدس و بیانات عهد جدید که مستقیماً متوجه آن است، عمل می‌کند. این موضوع در انجیل یافت می‌شود و می‌توان آن را پیشگویی‌های عهد جدید نامید. این تکثیر نانها برای غذا دادن به ۵۰۰۰ نفر است که تنها معجزه مسیح می‌باشد که هر چهار نویسنده انجیل آن را روایت کرده‌اند. یوحنا قدیس این معجزه را در فصل ششم قرار می‌دهد، همان فصلی

اکنون برای ما حضور خدا را مشخص کرده زیرا هر جایی که قربانی تقدیس یافته هست خدا به شیوه‌ای منحصر بفرد وجود دارد. همچنین چه بجاست که راز قربانی مقدس، مرکز پرستش کاتولیک می‌باشد. عشای ربانی مرکز مذهب ماست و ذات عشای ربانی برای تازه کردن قربانی مسیح است آن هنگام که خود را بر قربانگاه به شکل قربانی مقدس تقدیم می‌کند.

همین طور مسیحیان نسبت به بدن مربوط به قربانی مقدس برای اعمال ساده‌تر به منظور اظهار وفاداری، برای ملاقات با آن راز متبارک، برای تقدس و تبرک، برای پرستش و برای «بدن مسیح» می‌آیند. حذف قربانی مقدس از عبادت ما و کلیسایمان به معنی نابود کردن وفاداری کاتولیک است. در نتیجه چه بجاست که جایگاه مربوط به راز قربانی مقدس ما هنوز خیمه نامیده می‌شود. بنابراین چرخه کامل است. آنچه در برهوت صحرا شروع می‌شود در عبادتگاه کلیساهای ما پایان می‌یابد. خیمه یهودی به خیمه مسیحیان راه داده تا حضور خدا در میان انسان‌ها را حفظ کند.

۵- ملکیصدق

یکی از آخرین الگوهای عهد قدیم در اینجا ذکر خواهد شد ولی به خاطر داشته باشیم که احتمالاً کاملاً معتبر و اساسی نباشد. در کتاب پیدایش کاهنی بنام ملکیصدق معرفی می‌شود. در دست‌های او نان و شراب بود. در ابتدا به نظر می‌رسد که این اشاره‌ای کوتاه به راز قربانی

که در آن سخنان عیسی در بارهٔ قربانی مقدس را روایت می‌کند. بدون شک او این کار را می‌کند تا شباهت این دو نان اسرارآمیز را بیان نماید. همچنان که مسیح جمعیت زیادی را در بیابان با غذایی اعجازآور خوراک داد، همچنان نیز آنها را با نان روحانی خوراک می‌دهد که «تن من برای حیات جهان» می‌باشد. برای او مشکل تر خواهد بود تا حضور این غذای روحانی را بر صدها هزار قربانگاه در دنیا تکثیر کند. همچنان که پنج نان را تکثیر کرد تا ۵۰۰۰ نفر را خوراک دهد و با این وجود بیشتر از آنچه که در ابتدا با آن شروع کرده بود، باقی مانده باشد.

متی، مرقس و لوقا این شباهت منظور نظر خدا را درک کرده بودن و همچنین به عنوان یک پیامد، روایات خود دربارهٔ معجزهٔ نانها را با سلسله اعمالی که احاطه می‌کنند بعداً توصیف کنندهٔ مراسم مسیح در شام آخر و کشیش در عشای ربانی است. آنها می‌گویند مسیح نان را در دست هایش گرفت، به آسمان نگاه کرد و دعای برکت خواند، شکست و به شاگردانش داد. صحنه‌ای که بوسیلهٔ آنها تصویر شده باید افکار مربوط به قربانی مقدس را به ذهن هر خوانندهٔ مسیحی بیاورد.

با این گفتار بخش پیشگویی‌های قربانی‌های مقدس را به پایان می‌بریم. آنچه در پی می‌آید توجهی است به شهادت مستقیم به قربانی مقدس که بوسیلهٔ نویسندگان عهد جدید به ما داده شده است.

تعلیم عهد جدید در رابطه با قربانی مقدس

شاید در اینجا بجا باشد که کلماتی چند دربارهٔ معنی و سرچشمهٔ بگوییم. این کلمه مستقیماً از (Eucharist) اصطلاح قربانی مقدس کلمه‌ای یونانی با تلفظی مشابه گرفته شده که به معنی سپاسگزاری است. این کلمه از زمانهای قدیم به راز تن و خون مسیح نسبت داده شده بود زیرا خداوند ما در شام آخر دعای سپاسگزاری را در حالی که نان و شراب (قربانی مقدس) به عنوان Eucharist را تقدیس می‌کرد بر زبان راند. نام اختصاصی آن راز در نوشته‌های قدیس ایگناتیوس انطاکیه در پایان قرن اول بکار برده شد.

در این بخش تعلیم عهد جدید در رابطه با موارد زیر را بررسی خواهیم کرد. (۱) حضور واقعی و قربانی گونهٔ مسیح (۲) راز قربانی مقدس و تن سرتی مسیح (۳) راز قربانی مقدس به عنوان یک ضیافت جمعی.

(۱) حضور واقعی و قربانی گونهٔ مسیح در راز قربانی

مقدس

الف) انجیل یوحنا قدیس

در فصل ششم انجیل یوحنا قدیس آیات ۵۰-۵۹ تعلیم کتاب مقدس دربارهٔ حضور واقعی مسیح در راز قربانی مقدس را می‌یابیم که با تمام قوت و وضوح ممکن بیان شده است. این قسمت آنچنان برای هدف ما مهم است که باید همه‌اش را در اینجا ذکر کنیم:

نمی پذیرد چنان که گویی مسیح به صورت استعاره بگوید ایمان آوردن به او مانند خوردن تن و نوشیدن خورش است. سخنان مسیح اصلاً بر این معنی تأکید و دلالت ندارد. به علاوه در زمان مسیح تنها معنی مجازی شناخته شده در مورد خوردن تن کسی، این بود که شخصی را آزار و اذیت برسانند و روشن است که این همان چیزی نیست که مسیح می گوید.

از اقتدار سخنان مسیح و عدم احتمال وجود یک معنی مجازی باید نتیجه بگیریم حالتی واقعی وجود دارد که در آن می توانیم در تن و خون او باعث ساکن شدن مسیح در ما و ما در او می شویم، و حیات جاودان به ما می بخشد. ممکن است تا اندازه ای متوجه شویم که یوحنا خوانندگان را قبلاً آماده کرده که هم اقتدار سخنان مسیح را تحسین کنند تا بر وعده های بیان شده تأثیر داشته باشد و هم لزوم یک ایمان مطلق در آنها را باعث شود. در یوحنا ۴:۵۰ مسیح یک نفر را صرفاً با گفتن «برو پسرت زنده است» شفا می دهد و پدر آن پسر به همراه تمام خانواده اش همان برکت را می یابد زیرا «به سخن (عیسی) ایمان آورد.»

در فصل بعدی، مسیح مرد مفلوجی را فقط با گفتن «برخیز و بستر خود را برداشته، روانه شو» شفا می دهد. در نتیجه مسیح در ۲۴:۵ می تواند بگوید که «هر که کلام مرا بشنود و به فرستنده من ایمان آورد حیات جاودانی دارد.» تمام این روایات به سخنان مسیح در باره قربانی مقدس در فصل ششم می انجامد.

پس آنچه یوحنا قدیس در انجیلش روایت کرده برای این است که

«این نانی است که از آسمان نازل شد تا هر که از آن بخورد نمیرد. من هستم آن نان زنده که از آسمان نازل شد. اگر کسی از این نان بخورد تا به ابد زنده خواهد ماند و نانی که من عطا می کنم جسم من است که آن را به جهت حیات جهان می بخشم. پس یهودیان با یکدیگر مخاصمه کرده می گفتند چگونه این شخص می تواند تن خود را به ما دهد تا بخوریم عیسی بدیشان گفت: آمین آمین به شما می گویم اگر تن پسر انسان را نخورید و خون او را ننوشید در خود حیات ندارید و هر که تن من را خورد و خون من را نوشید حیات جاودانی دارد و من در روز آخر او را خواهم برخیزانید زیرا که تن من خوردنی حقیقی و خون من نوشیدنی حقیقی است پس هر که تن من را می خورد و خون من را می نوشد در من می ماند و من در او. چنان که پدر زنده من را فرستاد و من به پدر زنده هستم همچنین کسی که من را بخورد او نیز به من زنده می شود. این است نانی که از آسمان نازل شد نه همچنان که پدران شما من را خوردند و مردند بلکه هر که این نان را بخورد تا به ابد زنده ماند این سخن را وقتی که در کفرناحوم تعلیم می داد در کنیسه گفت.» (یوحنا ۶:۵۰-۵۹).

سخنان مسیح کاملاً خالی از ابهام بوده و صریح و واضح می باشد. او کسانی را که به او ایمان می آورند خوراک خواهد داد، همچنان که موسی یهودیان را بامناً صحرا خوراک داد. او آنها را با تن و خون خود خوراک خواهد داد. اینها را باید خورد و نوشید زیرا تن او خوردنی حقیقی و خورش نوشیدنی حقیقی است. این لحن هیچ گونه معنای مجازی را

متی ۲۶:۲۶-۲۸

چون ایشان غذا می خوردند عیسی نان را گرفته،
و برکت داد و پاره کرده،
به شاگردان داد و گفت:
بگیرید و بخورید، این است بدن من
و پیاله را گرفته شکر نمود
بدیشان داده گفت:
همه شما از این بنوشید.

زیرا که این است خون من در عهد جدید
که در راه بسیاری ریخته می شود
به جهت بخشش گناهان.

این دو روایت تقریباً یکی هستند، فقط در ماهیتشان مقدار کمی با
روایات لوقای قدیس و پولس فرق می کنند.

لوقا ۲۲:۱۹-۲۰

نان را گرفته شکر نمود
پاره کرده به ایشان داد و گفت:
این است جسد من که برای شما داده می شود
این را به یاد من به جا آرید
و همچنین پیاله را گرفت
[بعد از شام] و گفت:

این پیاله عهد جدید است در خون من که
برای شما ریخته می شود.

مرقس ۱۴:۲۲-۲۴

چون غذا می خوردند عیسی نان را گرفته
برکت داد و پاره کرده
بدیشان داد و گفت:
بگیرید و بخورید که این تن من است.
و پیاله ای گرفته شکر نمود،
و به ایشان داد
و همه از آن آشامیدند.
و بدیشان گفت

این است خون من از عهد جدید
که در راه بسیاری ریخته می شود.

اول قرنتیان ۱۱:۲۳-۲۵

نان را گرفت و شکر نموده
پاره کرد و گفت:
این است بدن من که برای شما بار می شود
این را به یادگاری من به جا آرید
همچنین پیاله را بعد از شام [گرفت]
و گفت:

این پیاله عهد جدید است در خون من
هرگاه این را بنوشید
به یادگاری من بکنید.

اقتدار سخنان مسیح و لزوم ایمان به آنها را نشان دهد. برای تحقق این
هدف خواننده اش را از لحاظ روانشناسی برای ایمان به سخنان مسیح
آماده کرده است، سخنانی که راز قربانی مقدس را آشکار می کند.
سخنان مسیح هر آنچه را که مسیح اراده می کند به عمل می آورد. اگر
می گوید انسانها را با تن و خون خود خوراک خواهد داد می تواند دقیقاً
آن را بکند و خواهد کرد.

ب) شام آخر

متون مختلف، مندرج در عهد جدید درباره شام آخر، برای مقایسه
جالب توجه هستند. چهار گزارش در این باره وجود دارد، سه تای آنها در
اناجیل متی، مرقس و لوقا و چهارمی در نامه اول پولس رسول به قرنتیان
وجود دارد. این گزارشات دو به دو شبیه هستند، یکی گزارش متی و
مرقس که همانند دوقلوی مشابه بوده و لوقا و پولس آن یکی دیگر است.
این مقایسه بشرح زیر است.

مفید خواهد بود اگر این چهار متن را یک جا پیش روی خود داشته
باشیم. از آنجا که آنها تا اندازه ای با هم فرق می کنند نمی توان گفت
کپی یکسانی هستند. با این وجود در موضوع با هم توافق دارند. بر
اساس هر چهار گزارش، مسیح یقیناً در شام آخر به نانی که در دست
داشت به عنوان تن خود اشاره کرد. شراب را خون عهد یا عهد جدید در
خونش نامید. این دو اصطلاح آخری دارای یک معنی هستند.
اکنون از این چهار گزارش آیا می توانیم ثابت کنیم انجیل به حضور

ج) رساله اول به قرن‌تیان:

این دو فصل قدیمی‌ترین بیانات مکتوب درباره قربانی مقدس هستند زیرا این رساله که در حدود سال ۵۶ نوشته شد حداقل در حدود ۵ تا ۱۰ سال از اناجیل مکتوب قدیمی‌تر است. و در اینجا یعنی قدیمی‌ترین سند درباره این موضوع است که غنی‌ترین روش تعلیم قربانی مقدس در عهد جدید را می‌یابیم.

برای درک توضیحاتی که در این جزوه نوشته شده کمکی بزرگ خواهد بود که این رساله را دم دست داشته باشید تا متون مورد اشاره را با دقت و به تناوب، همچنان که پیش می‌رویم بخوانید.

در باب ۱۰ آیات ۱۴ تا ۲۱ پولس هر گونه مشارکت در پرستش‌بتها را که در میان مشرکان مقیم قرنتس رایج بود، محکوم می‌کند. پولس برای این محکومیت، عبادت مشرکان، یهودیان و مسیحیان را با هم مقایسه می‌کند. این مقایسه در شکل نموداری آن به ترتیب زیر است. حداقل چیزی که می‌توانیم از این بحث نتیجه بگیریم این است که برای پولس قدیس، قربانی مقدس مسیحی یک ضیافت در قربانی بود، با عناصری از قربانی که پیاله-خون و نان-بدن می‌باشد.

در خود متن دو اشاره درباره واقعیت حضور قربانی یعنی مسیح وجود دارد. یکی این است که دو قربانی دیگر (مشرکان و یهودیان) موجود زنده‌ای برای قربانی دارد. بنابراین قربانی مسیحی نیز باید چنین باشد. از آنجا که ضیافت قربانی مسیحی در بردارنده فقط نان و شراب به عنوان سمبل‌های قربانی واقعی مسیحی است (تن و خون مسیح) یک ضعف الزامی در مورد این توازی وجود خواهد داشت، ضعفی که از بقیه متن به

واقعی، ایمان دارد؟ اگر منظورمان فقط بر اساس این چهار متن باشد، جواب مثبت نیست. اما منظور مرا خوب درک کنید. آنچه می‌خواهم بگویم این است: عهد جدید اغلب فعل «است» را به مفهوم دلالت کردن یا نمادپردازی بکار می‌برد. بنابراین برای مثلاً مسیح در یوحنا ۱۰:۷ می‌گوید: «من در گوسفندان هستم.» روشن است که منظور مسیح را باید در یک حس مجازی درک کرد. مسیح مانند یک در است. «در» نمادی از عمل مسیح در کلیساست. اگر «هست» به معنی نمادپردازی می‌باشد چگونه می‌توانیم مطمئن باشیم که متون مربوط به شام آخر در یک حس واقعی درک می‌شود نه مجازی؟ چگونه می‌دانیم که مسیح قصد نداشت تا این را بگوید: «این نان سمبل تن من و این شراب سمبل خون من است؟»

ما این را از مفهوم کاملاً واقع‌گرای متن دیگری درباره قربانی مقدس می‌دانیم که در یوحنا قدیس یافت می‌شود. از آنجا که انجیل یوحنا قدیس از تن و خون مسیح که به عنوان خوردنی و آشامیدنی به ما داده می‌شود، با واقع‌گرایترین اصطلاحات ممکن سخن می‌گوید، باید بدانیم که متون مربوط به شام آخر نیز از حضوری واقعی و حقیقی صحبت می‌کند. اگر از توصیف شام آخر در رساله اول پولس به قرن‌تیان به بخش‌های دیگر همین نامه برگردیم این بحث بیشتر از پیش به یقین نزدیک می‌شود. پولس در اول قرن‌تیان با اصطلاحاتی محکم و مطمئن هم از حضور واقعی و هم از طبیعت قربانی راز نان و جام سخن می‌گوید. اکنون توجه خود را به این قسمت‌ها جلب می‌کنیم.

روشنی ثابت خواهد شد.

حقیقت را بخواهید این است که به هر حال بقیه متن چنین چیزی را ثابت نمی‌کند. آیه ۱۶ از مشارکت در خون مسیح و بدن خداوند سخن می‌گوید. آیه ۱۷ همچنین به روشنی به حضور واقعی اشاره می‌کند. جمله «زیرا ما که بسیاریم یک نان و یک تن می‌باشیم چون که همه از یک نان قسمت می‌یابیم» فقط زمانی صورت واقعیت می‌پذیرد که آن نان در معنی روحانیتش به عنوان بدن واقعی مسیح درک شود. نان یا نانهای مادی جدا از بدن واقعی و یگانه مسیح، مسیحیان را یکی نمی‌کند، و آنها را متحول نمی‌کند. به عبارت دیگر، مسیحیان یک بدن می‌شوند فقط اگر نانی را که می‌خورند واقعاً تن مسیح باشد.

از این بحث و بررسی فصل دهم اول قرن‌تین می‌توانیم نتیجه بگیریم که در سال ۵۶، پولس قدیس تعلیم می‌داد (همانند آن تعلیم سنتی که قبلاً برای اهالی قرن‌تس شناخته شده بود) که قربانی مقدس یک ضیافت مربوط به قربانی است. عناصر آن پیاله-خون و نان-تن بودند. تمام شواهدی که در متن وجود دارد به حضور واقعی نه سمبلیک تن و خون اشاره می‌کنند. در حالی که به فصل یازدهم همین رساله گذر می‌کنیم می‌فهمیم که نکته اصلی بحث کاملاً متفاوت است. پولس موضوع جدیدی را مطرح و مورد توجه قرار می‌دهد و آن کارهای ناشایستی است که در جماعات مسیحی رخ می‌دهد. در گفتگو از اینها، در آیات ۲۳-۲۹ عناصر مربوط به قربانی (نان-تن و پیاله-خون) را که قبلاً در فصل ۱۰ مورد بحث قرار گرفته بود، دوباره روایت می‌کند. او دوباره به طبیعت

مشرکان	یهودیان	مسیحیان
مشرکان قربانی می‌کنند	یهودیان قربانی می‌کنند	پیاله برکت که آن را تبرک
(آیه ۲۰)	(آیه ۱۸)	می‌خوانیم
پیاله دیوها را می‌نوشند	قربانها را می‌خورند	(آیه ۱۶)
(آیه ۲۱)	(آیه ۱۸)	نان را که پاره می‌کنیم
شریک دیوها می‌شوند	شریک قربانگاه می‌شوند	(آیه ۱۶)
(آیه ۲۰)	(آیه ۱۸)	از پیاله خداوند می‌نوشیم
از مائده دیوها قسمت می‌برند	از مائده خداوند قسمت می‌بریم	
(آیه ۲۱)	(آیه ۲۱)	

در تمام این متن پولس عناصر مختلف پرستش بت پرستی، یهودی و مسیحی را به آسانی مقایسه می‌کند. با توجه به این متن می‌توان نتیجه گرفت همچنان که مشرکان و یهودیان قربانی واقعی دارند، مسیحیان نیز چنین قربانی حقیقی‌ای دارند. بحث و بررسی کامل پولس به شرح زیر خواهد بود.

همچنان که مشرکان یک قربانی	همچنان که یهودیان یک قربانی
در یک قربانگاه (میز دیوها) دارند	بر یک قربانگاه دارند
که در آن با خوردن قربانی شراکت دارند،	که با خوردن قربانی در آن شراکت دارند
بدان وسیله با دیوها یکی می‌شوند:	بدان وسیله با قربانگاه (خدا) یکی می‌شوند:

مسیحیان نیز یک قربانی
بر یک قربانگاه دارند
که با خوردن و نوشیدن قربانی
در آن شراکت دارند و بوسیله خون مسیح
با بدن خداوند یکی می‌شوند.

نه پولس و نه نویسندگان انجیل چیزی درباره شیوه تغییر نان و شراب به بدن و خون نمی گویند. برای آنها، واقعیت تغییر کافی بود. می دانیم که آنچه در تقدیس صورت می گیرد، تغییر کامل واقعیت نان و شراب به آن بدن و خون مسیح است طوری که فقط ظاهر نان و شراب باقی می ماند. این تعلیم رسمی کلیسا را استحاله می نامیم. البته این یک راز بزرگ است. بدون مکاشفه نمی توانیم چیزی درباره آن بفهمیم، حتی با مکاشفه هم کمتر از خود واقعیت را درک می کنیم. شاید قیاسی که در وقایع انسانی، این معجزه را یک چیز ساده برای قدرت خدا می کند، واقعیت تجربه روزانه ماست که ما خودمان از طریق نیروهای هاضمه طبیعی و بعد از یک مدت زمان کوتاه می توانیم هر نان و شرابی که مصرف می کنیم به یک قسمت اصلی از بدن و خون خودمان تبدیل کنیم.

۲- راز قربانی مقدس و بدن سرّی مسیح

در شروع این بخش شاید بهترین باشد تا بحث خود را با گفتن چیزهای کلی درباره بدن سرّی مسیح یعنی کلیسا آغاز کنیم. بعد از قرن‌ها غفلت، این یک تعلیم رسمی است که در زمان ما با حیاتی پر از انرژی دوباره برخاسته است. یکی از مهمترین رساله‌های پاپ پیوس دوازدهم درباره این موضوع نگاشته شد. ریشه و «Mystici Corporis Christi» اصطلاحات آن به خاطر فکر خلاق و مکاشفه شخصی پولس قدیس بود. اساساً معنی این تعلیم و تخیلی که برای آموزش آن بکار رفت، به طریق زیر پیشرفت نمود. خود پولس بوسیله منظری از مسیح در بدن

مربوط به قربانی آنها توجه می کند آن هنگام که در آیاتی متوالی زیر از:

(۱) بدن من که برای شما پاره می شود (آیه ۲۴)

(۲) پیاله عهد جدید در خون من (آیه ۲۵)

(۳) این یادآوری به عنوان اعلام «موت خداوند» (آیه ۲۶)

سخن می گوید. این مطالب به اضافه آنچه در فصل ۱۰ دیده ایم، ایمان پولس به طبیعت قربانی راز نان و جام را به یک اطمینان و یقین مبدل می کند.

ایمان پولس به حضور واقعی اینجا حتی بارزتر از فصل ۱۰ است. کلمات پولس درباره شام آخر (آیات ۲۴-۲۵) که به خودی خود ممکن است بصورت مجازی درک شوند (همانند «من تاک هستم» یا «من در هستم» در یوحنا ۵:۱۵ و ۷:۱۰) بوسیله کلمات صریح و دقیق آیه ۲۷ ثابت می شود که یک معنی واقعگرا دارند: «هر که به طور ناشایسته نان را بخورد و پیاله خداوند را بنوشد مجرم بدن و خون خداوند خواهد بود» قبلاً بیانات روشن پولس درباره ایمان مطمئنش به حضور واقعی مسیح، در این نقطه محکم شده بود. هر تفسیر درست و امینی از سخنان پولس از این دو فصل، باید دربردارنده حضور واقعی بدن و خون مربوط به قربانی مسیح به همراه رابطه واقعی و تنگاتنگ آنها با مرگ قربانی وار مسیح بر روی صلیب باشد. البته این، تعلیم رسمی کلیسای کاتولیک است. کلیسای کاتولیک در آموزش آن، تعلیم رسمی پولس قدیس را ارائه می دهد به همان صورت که او به اهالی قرن نهم دست ۲۵ سال بعد از صعود خداوند ما موعظه می کرد.

یک مسیحی با عمل زنا، آن چیزی را به صورت جسمانی و شهوانی به بدن فاحشه پیوند می دهد که قبلاً به صورت روحانی با بدن مسیح یکی شده بود. این مورد اخیر یعنی بدن جلال یافته مسیح اساس تعلیم پولس است.

ما بوسیله ایمان و رازهای مقدس به بدن مسیح، به طبیعت انسانی او پیوند یافته ایم که وسیله نجات است. ما در حالی که بوسیله پیوندهای روحانی فیض به بدن جلال یافته و زندگی بخش مسیح پیوند یافته ایم، اعضای روحانی آن بدن می شویم. نقطه دقیق و واقعی اتحاد، خود مسیح است. مسیحیان به این دلیل که به بدن جلال یافته مسیح پیوند یافته اند، اعضای آن هستند و می توان آنها را بدن مسیح نامید. (کلمه بدن بعد از این به صورت مایل نوشته می شود هر جا که به اتحاد مسیح و اعضای انسانیش اشاره می کند. وقتی فقط به بدن جسمانی مسیح اشاره می کند به صورت مایل نوشته نخواهد شد).

وقتی پولس به این موقعیت واقعگرا رسید، برای او خیلی طبیعی بود تا این تعلیم را بوسیله یک استفاده استعاره از آن، گسترش دهد. مسیحیان را آن هنگام که بدن مسیح هستند می توان از طریق اصطلاحات مربوط به بدن توضیح داد. مسیحیان مشخصی را که دارای اقتدار هستند می توان با سر مقایسه کرد، دیگران با دست و بعضی دیگر را نیز با چشم و پا. اما همه این زبان استعاره بر اساس حقیقت نجاتی بود که قبلاً از طریق اتحاد با بدن جلال یافته مسیح می آمد. از آنجا که مطالب فوق واقعیت داشت، کاملاً طبیعی بود که پولس تعلیم راز قربانی مقدس در مورد بدن سرّی را در اندیشه هایش بگنجانند. با همه اینها، چگونه بهتر

برخاسته و پر جلال، مسیحی شد. این دلیل غیر قابل انکار مسیحیت، پولس را از فعال ترین جفا کنندگان کلیسا به قوی ترین رسول آن تغییر داد. او اکنون می دانست مسیح زنده است، او مسیح، پسر آسمانی خدا است. نجات در مسیح قرار گرفته و شفیع بشر نزد خدا اوست. اما راه نجات کدام است؟ اتحاد با مسیح از طریق ایمان و رازهای مقدس.

پولس به چه روش مخصوصی، این اتحاد را ملموس و مری می کند؟ با خواندن اول قرن تیان ۶: ۱۵-۱۷ به یک درک خوب از فکر پولس می رسیم:

آیا نمی دانید که بدنهای شما اعضای مسیح است؟ پس آیا اعضای مسیح را برداشته اعضای فاحشه گردانم؟ حاشا! آیا نمی دانید که هر که با فاحشه پیوندد با وی یک تن باشد؟ زیرا می گوید «هر دو یک تن خواهند بود.» لکن کسی که با خداوند پیوندد با او یک روح است.

پولس در این سه آیه تعلیمی شگفت و تکان دهنده به ما می دهد. او بر ضد ناپاکی موجود در آن زمان سخن می گوید و خاطر نشان می کند که برای مسیحی یک فساد ویژه در گناه زنا وجود دارد. شخص مسیحی که عضوی از مسیح است و از آنجا که به بدن مسیح پیوند یافته، با این عمل زشت، خود را به بدن یک فاحشه نیز می پیوندد. لحن و زبان پولس قوی است زیرا که مقتضیات موجود، آن را می طلبد (قرن تن در آن زمان یک مرکز بدنام و ننگین از لحاظ مسائل غیراخلاقی بود)، اما قوت کلمات چیزهای زیادی درباره روش پولس برای تصویر اتحاد با مسیح می گوید که اساس تعلیم بدن سرّی است.

مسیح با یکدیگر متحد می‌شوند که در راز قربانی مقدس تقدیم می‌گردد. احتمالاً آسان‌ترین روش برای تعلیم دیگران دربارهٔ آموزه بدن سرّی این است که این حقیقت تکان دهنده بدانها نشان داده شود که به هنگام دریافت قربانی مقدس، آنها به شیوه‌ای منحصر به فرد به بدن مسیح می‌پیوندند. اتحاد یافتگان با آن را می‌توان اعضای روحانی آن نامید. بوسیلهٔ اتحاد با آن، اعضای یکدیگر می‌شوند. از آنجا که مسیح هم خدا و هم انسان است با خدا نیز متحد می‌شوند.

بنابراین، راز قربانی مقدس ملموس‌ترین و عملی‌ترین تصویر طرح الهی برای نجات است. این طرح همچنان که پولس در سه فصل اول رساله به افسسیان به ما می‌گوید این است که یهودیان و امتهای باید در مسیح با خدا یکی شوند. می‌توانیم در دریافت قربانی مقدس ببینیم که آن اتحاد، جلوی چشمان ما صورت واقعی می‌پذیرد.

اتفاقی نبود که مباحث الهامی در بارهٔ اتحاد، در انجیل یوحنا یس (فصل ۱۴-۱۷) در توصیف شام آخر مطرح می‌شود. مخصوصاً از طریق قربانی مقدس، این گفته حقیقت پیدا می‌کند که «من در پدر هستم و شما در من و من در شما» (۲۰:۱۴). از طریق قربانی مقدس به دعای مسیح جواب داده خواهد شد: «تا همه یک گردند چنان که توای پدر در من هستی و من در تو. تا ایشان نیز در ما یک باشند» (۲۱:۱۷). و همچنان که عیسی در فصل ششم انجیل یوحنا به ما می‌گوید این به واقعیت خواهد پیوست زیرا «هر که تن مرا می‌خورد و خون مرا می‌نوشد در من می‌ماند و من در او» (۵۶:۶).

می‌فهمیم که مسیحیان در پذیرش راز قربانی مقدس با بدن مسیح یکی شده‌اند، رازی که به راستی همان بدن بود؟

پولس به ما نشان می‌دهد چگونه اتحادی که با یکدیگر داریم از همین اتحاد با مسیح در قربانی مقدس نشأت می‌گیرد: «نانی را که پاره می‌کنیم آیا شراکت در بدن مسیح نیست؟ زیرا ما که بسیاریم یک نان و یک تن می‌باشیم چون که همه از یک نان قسمت می‌یابیم». (اول قرنیتیان ۱۰:۱۶-۱۷). در اینجا تقریباً خلاصه‌ای کامل از تعلیم پولس دربارهٔ بدن سرّی می‌یابیم. در مرکز این تعلیم، بدن زندگی بخش مسیح قرار دارد. ما بوسیلهٔ اتحاد با آن، اعضای مسیح و هم عضو یکدیگر می‌شویم.

ما به واقعی‌ترین و عملی‌ترین شیوه، با شراکت در بدن مسیح در راز قربانی مقدس، اعضای یکدیگر هستیم. نانی که یک بدن، یعنی بدن مسیح در راز قربانی مقدس است، تمام دریافت کنندگان آن را به یک بدن یعنی بدن سرّی مسیح می‌پیوندد. همهٔ ما یک نان را می‌خوریم نه به معنی ظاهر مادی نان که می‌توانیم آن را تکه تکه کنیم بلکه به معنی اینکه خود آن نان بدون توجه به تعداد پاره‌هایش، یکی می‌ماند که همان بدن مسیح است. بوسیلهٔ اتحاد با همان بدن یگانهٔ مسیح، یک بدن سرّی می‌شویم.

پدران کلیسا و الهیدانان این حقیقت را بدین وسیله بیان کرده‌اند که راز قربانی مقدس را راز اتحاد بنامند. یقیناً ملموس‌ترین نقش اتحاد کلیسا آن هنگام به وقوع می‌پیوندد که مسیحیان تمام نقاط دنیا و از تمام نژادها و مناسبات اقتصادی و اجتماعی بوسیلهٔ خوردن آن بدن پر جلال

همچنین در کلیسای اولیه، شواهدی از همان فضای ضیافت می‌یابیم. برای اینکار باید بار دیگر به آن معدن طلائی راز قربانی مقدس، یعنی رسالهٔ اول به قرن‌تین برگردیم. در فصل یازدهم، آیات ۱۷-۲۲ پولس آن هنگام که سوء تفاهماتی را که در ارتباط با آن مطرح شده بود، تصحیح می‌کند، توصیفی از جایگاه-ضیافت قربانی مقدس به ما می‌دهد. پولس چنین می‌گوید:

«لیکن چون این حکم را به شما می‌کنم شما را تحسین نمی‌کنم زیرا که شما نه از برای بهتری بلکه برای بدتری جمع می‌شوید زیرا اولاً هنگامی که شما در کلیسا جمع می‌شوید می‌شنوم که در میان شما سخت دلیها روی میدهد و قدری از آن را باور می‌کنم از آن جهت که لازم است در میان شما بدعتها نیز باشد تا که مقبولان از شما ظاهر گردند پس چون شما در یک جا جمع می‌شوید ممکن نیست که شام خداوند خورده شود زیرا در وقت خوردن هر کس شام خود را پیشتر می‌گیرد و یکی گرسنه و دیگری مست می‌شود.» (اول قرن‌تین ۱۱: ۱۷-۲۲).

بعد از این پاراگراف کوتاه پولس وارد توصیف خود از بنیانگذاری راز قربانی مقدس در شام آخر می‌شود. با در کنار هم گذاشتن این دو قسمت روشن می‌شود که در آن روزها، رسم کلیسا این بود که راز قربانی مقدس را همانند مسیح برگزار کند یعنی در ارتباط با یک خوراک جمعی می‌نامیدند که Agape تا بر اتحاد و محبت تأکید کند. این خوراک را کلمه‌ای است یونانی و به معنی محبت. بنابراین خوراکی بود که محبت مایهٔ اصلی آن بود.

۳- قربانی مقدس به عنوان یک ضیافت جمعی

ما قبلاً به قربانی مقدس به عنوان حضور واقعی و قربانی مسیح و سرچشمهٔ اصلی اتحاد در بدن سرّی او نگاه کرده‌ایم. اکنون توجهمان را به جنبهٔ دیگری از قربانی مقدس معطوف می‌کنیم که در طی قرون تا اندازه‌ای تیره و تار شده است. و آن این حقیقت است که راز قربانی مقدس، ضیافتی است که مسیحیان بطور عمومی در آن شرکت می‌کنند، ضیافتی که باید نمایشی مسرت بخش از اتحاد و محبت مسیحیان باشد. ایدهٔ راز قربانی مقدس در حالی که یک ضیافت، یک خوراک اجتماعی است باید برای کاتولیک‌های امروزی کمی عجیب باشد، آنهایی که روش فردگرایانه‌شان نسبت به مذهب گاهی وقتها عشای ربانی را یک امر کاملاً شخصی و بین مسیح و خود می‌سازد، چنان که گویی این یگانگی مسیح و عضوش کاری به اتحاد کلی و همچنین اتحاد بین اعضا ندارد.

با این وجود، در ابتدای مسیحیت چنین نبود. راز قربانی مقدس بوسیلهٔ خوراک عید گذر بعنوان یک ضیافت واقعی که در آن کل خانواده با شادی و قلب سپاسگزار جمع می‌شد، پیشگویی شده بود تا کارهای بزرگی را که خدا برای آنها انجام داده بود، یادآوری کنند. در شام آخر همچنان که مسیح راز قربانی مقدس را بوجود آورد، او آن را در یک ضیافت و با شرکت دوستان نزدیکش یعنی شاگردانش انجام داد. در آنجا غذا، شراب و سراییدن مزبور بود. مسیح بعضی از قلبی‌ترین دعاها و آرزوهای خود را در این صحنهٔ خانوادگی به معرفی گذاشت.

می‌کنیم. راز قربانی مقدس دلیل همیشه زنده‌ای برای محبت مسیح نسبت به ماست. او که به خاطر ما بشر گردید و برای ما مرد هنوز در یک حضور واقعی و قربانی وار با ما می‌ماند. از طریق راز قربانی مقدس ما را باخود، با خدای پدر و با یکدیگر متحد می‌گرداند، برای اثبات محبتش نسبت به ما چه کار دیگری می‌تواند انجام دهد؟

اما جواب محبت، محبت است. ما نیز به سهم خود هدیه قلبی خود را به مسیح تقدیم می‌کنیم. او در راز قربانی مقدس حضور دارد. باید در قربانی مقدس او را محبت کنیم و او را کاملاً بپذیریم. او در برادران ما حضور دارد. باید در قربانی مقدس بوسیله خدمت به همسایگانمان، او را خدمت کنیم. حضور او در راز نان و جام حضوری قربانی گونه است. ما که اعضای او هستیم باید قربانی‌ای همانند قربانی خودش به او تقدیم کنیم. شانه‌هایمان باید پهن و قوی باشند تا صلیبی را حمل کنند که بدون استثنا بر دوش کسانی قرار می‌گیرد که خدا را دوست دارند و می‌کوشند تا تسلیم اراده او باشند. در تمام اینها، راز قربانی مقدس، زندگی ما، خوراک ما، سرچشمه قوت و الهام ما خواهد بود.

می‌توانم به جرأت بگویم که اگر چه خدا قادر مطلق است اما نمی‌تواند بیشتر از این انجام دهد، اگر چه حکمت او مطلق است اما نمی‌داند چگونه بیشتر ببخشد، اگر چه صاحب تمام ثروتهاست، چیزی بیشتر از این ندارد که بتواند بدهد

(قدیس آگوستین در باب راز قربانی مقدس)

پولس از اینکه در قرن‌تس درست عکس آن صورت می‌گرفت به شدت ناراحت بود. جایی که باید مشارکت در غذا به عنوان نشانه‌ای از محبت متقابل می‌بود، ثروتمندان، فقر فقیران را به تمسخر می‌گرفتند و این دو گروه کوچک در انزوای خود بودند. بعضی‌ها بسیار داشتند و بسیار می‌خوردند. دیگران بیشتر از حد معمول می‌نوشیدند. با این وجود کسانی بودند که به خاطر فقرشان مجبور بودند که هیچ نخورند یا مقداری اندک بخورند. به نظر پولس این ننگ و افتضاح بود. بنابراین متن روایت این ضیافت در اول قرن‌تس نمی‌تواند چندان الهامی باشد. کاملاً روشن است که پولس از اینکه این ایمان بسیار زیبا و آرمانی چنان منحرف شده است، بسیار رنجیده خاطر شده بود.

در روزگار و عصر ما چه وسایل عملی می‌تواند بکار رود تا طرز تفکر مسیحی در مورد جنبه ضیافتی قربانی مقدس را نگهداری کند که خود مسیح در شام آخر بوجود آورد. خوب در ابتدا آموزش اندکی درباره این نکته لازم خواهد بود. سرودهای عشای ربانی با طبیعتی شادی بخش می‌تواند بخوبی بکار رود. و البته چیزی وجود دارد که کلیسای امروزی کلیسای اولیه مربوط می‌کند. Agape آن را مال خودش کرده و آن را به این چیز کاربرد مراسم عشای ربانی در صبح است که اتحاد قسمتهای متعدد کلیساهای محلی را مستحکم می‌کند. در اینجا ما یک برگشت واقعی به روزهای اول کلیسا داریم، همانند کسانی که بدن قربانی مقدس مسیح را دریافت می‌کردند و محبت و اتحاد خود را با هم عضوهای آن بدن سرنی، از طریق یک خوراک جمعی اعلام می‌کردند.

به عنوان نتیجه‌گیری، موضوعات زیر را برای دعا و تعمق پیشنهاد

راز قربانی مقدس و بدن سرّی

- ۱- چرا پولس قدیس آن چنان به شدت گناه ناپاکی در یک فرد مسیحی را تقبیح می کند؟
- ۲- اهمیت راز قربانی مقدس در بدن سرّی مسیح چیست؟
- ۳- چرا راز قربانی مقدس را راز اتحاد می نامیم؟
- ۴- منظور ما از بدن سرّی مسیح چیست؟

راز قربانی مقدس به عنوان یک ضیافت جمعی

- ۱- سرچشمه ضیافت راز قربانی مقدس چه بود؟
- ۲- چرا این خوراک، Agape نامیده می شد؟
- ۳- پولس قدیس چه سوءاستفاده هایی را در ارتباط با ضیافت قربانی مقدس تقبیح می کند؟
- ۴- برای احیا و نگهداری جنبه ضیافتی راز قربانی مقدس، از چه وسایلی می توانیم استفاده کنیم؟ چرا این جنبه این قدر مهم است؟

سوالاتی برای بحث گروهی

پیشگویی های راز قربانی مقدس در عهد قدیم

- ۱- سرچشمه جشن گذر یهودیان چه بود؟
- ۲- چه شباهتی بین راز قربانی مقدس و «نان آسمانی» که خدا به یهودیان وعده داد، وجود دارد؟ بین این دو چه تفاوتی هست؟
- ۳- معنی «خون عهد» در روزگار عهد قدیم چه بود؟ چگونه می توان آن را یک «نوع» قربانی مقدس نامید؟
- ۴- خیمه و معبد یهودیان چگونه راز قربانی مقدس را پیشگویی می کند؟

تعالیم عهد جدید درباره راز قربانی مقدس

- ۱- چگونه می دانیم که مسیح منظورش از خوردن تن و نوشیدن خونش، به صورت مجازی نیست؟
- ۲- پولس قدیس چگونه طبیعت مربوط به قربانی راز نان و جام را توصیف می کند؟
- ۳- منظور ما از استحاله نان و شراب چیست؟
- ۴- چهار روایت درباره شام آخر در عهد جدید وجود دارد. چگونه با هم شبیه هستند؟